

SZABAD NÉP

A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJÁNAK KÖZPONTI LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 121. SZÁM

ÁRA 60 FILLÉR

KEDD, 1955. MÁJUS 3

A MAI SZÁMBAN

Budapest dolgozóinak május elseji seregszemléje (1—2. oldal)

A nemzetközi munkásosztály harcoss ünnepe (3. oldal)

Május elseje a moszkvai Vörös téren (3. oldal)

Országszerte lelkes felvonulásokkal, vidám ünnepekként köszöntötték május elsejét (3. oldal)

Külföldi szakszervezeti küldöttek nyilatkozata dolgozóink május elseji felvonulásáról (3. oldal)

Vidám májusi ünnep (4. oldal)

Simó Jenő: A Liliomfit nagy elismeréssel fogadták a Cannes-i nemzetközi filmszínházon (4. oldal)

244

A magyar nép hatalmas tüntetése a béke és a proletár nemzetköziség nagy ügye mellett

Gyönyörű volt az idei május elsején! Régióta, talán sohasem láttuk még ennyi színben, ilyen vidám lelkesedésben ragyogni. Sok év óta nem látott már a magyar főváros olyan felszabadult erővel, viharzó lelkesedéssel és harsogó vidámsággal aradó menetet, mint most a májusi ünnepre felvonuló négyezer budapesti dolgozó tüntető serege.

Négy és fél órán át hullámzott a menet a hatalmas Sztálin téren, Sztálin szobra, a párt és a kormány vezetői előtt, szüntelenül zúgott az „Éljen”, zengett a nóták. Harcos jelszavak, viharzó „hurrikán” hirdették, hogy nemcsak a gyönyörű tavaszi napsugár varázsa, nemcsak a budapesti munkások hagyományos hűsége a nemzetközi proletárszolidaritáshoz, hanem valami más, több is van ebben a kiróbbanó erőben, örömben és lelkesedésben. A budapesti dolgozó nép egysége és magával ragadó tüntetése volt ez a májusi elseje a Magyar Dolgozók Pártja, a párt egysége, ereje, s népünk ragyogó jövőjét biztosító politikája mellett! Lelkes és határozott állásfoglalás volt ez pártunk Központi Vezetőségének márciusi határozata mellett, állásfoglalás a szocializmus győzedelmes építését gátló jobboldali opportunizmus ellen.

A párt az elmúlt hetekben, s május elseji jelszavaiban is harcba hívta a magyar dolgozókat márciusi határozatának, szocializmus építő politikájának megalkuvást nem ismerő végrehajtásáért. „Előre a szocializmus építésének útján!” — zúgott az egész teret beöltözött májusi jelszó, és a felvonulók százezrei rég nem hallott, mindent elsöpítő erővel válaszoltak rá: „Éljen a párt!” A párt felhívta a kommunisztákat, a munkásosztályt és az egész dolgozó népet, hogy tömörüljön még szorosabban pártunk Központi Vezetősége mögé, könyörtelenül leplezze le és zúzza szét népünk belső ellenségeit, leplezze le a felemelkedésünket, a dolgozók boldogabb jövőjét veszélyeztető, kártékony jobboldali nézeteket. A budapesti kommuniszták, a fővárosi pártszervezetek, Budapest dolgozói mindig a legelső sorokban küzdöttek az ökökért, amelyek a magyar kommuniszták sok harcban kipróbált pártja zászlajára írt. Ez a csaknem félmillió májusi sereg most örösi lelkesedéssel, újra meg újra, ezerfelé mondon kifejezett szeretettel bizonyította, hogy a budapesti kommuniszták, a fővárosi dolgozó népe ma még inkább, mint eddig, követi és minden erejével segíti a pártot ebben a harcban. A pártunk tettek újra meg újra harcos hűségfogadalmát a budapesti üzemek munkásainak fejelemzett sorokban vonuló csapatait, a pártot élettelje üdvözölve, a budapesti ifjúság lelkes serege, a pártot köszöntötték bizalommal a májusi ünnepre felvonuló fővárosi értelmiségiek totemek. És a gyermekkel, családjukkal együtt felvonuló dolgozók bizalommal teli vidám mosolya, amellyel népünk vezetői előtt elvonultak, azt is megmutatta, hogy szilárdan bíznak a párt vezette harcuk győzelmében. Bizton tudják, hogy a párt szavát követve új sikereket érünk el a béke védelmének, a szocializmus felépítésének útján.

Hatalmas erő volt ebben a csupa virág, csupa jövedv, csupa vidámság felvonulásban. Sok kerület menetében élén ott haladtak Budapest 21 felszabadulási

serleg-nyertes üzemének dolgozói. A táblák, transzparensek kiváló munkahőstettek eredményeit hirdették, bizonyítva, hogy a fővárosi dolgozói nem mennek el a pártól, hanem saját erejükkel, a dolgozók közös, kemény munkájával és harcaival várják a béke és függetlenség eredményes védelmezését, a szocializmus megvalósulását. Szombatról vasárnapra virradó éjjel a csepeli Martinban 40 tonna acélt öntöttek terven felül. S nemcsak Budapestben, hanem a vidéki üzemekben is kiváló munkateljesítményekkel ünneplték május elsejét. Tabányán, ahol húsz esztendővel ezelőtt a bányászok tömeges hiányzással, a termelés szabotálásával mutattak meg gyűlöletüket a népelnyomó uraló rendszer ellen és szolidaritásukat a világ elnyomott proletárjaival, most a VI-os aknán 212 százalékkal teljesítették a napi tervet, május 1 tiszteletére. A dolgozók érzik azt, amit az egyik budapesti kerület menetében élén a transzparenst hirdettek: „A cél világos — az út szabad!” Erzik, és most azzal is kifejezték hűségüket és odaadásukat a párt, a párt politikája iránt, hogy valóra váltották a jelszót: „Magyar dolgozók! Új termelési győzelmekkel ünnepelejték május 1-ét!”

Budapest tüntető népének május elseji öröme és vidámságát a jövőbe vetett szilárd bizalom és erőnk, egységünk — az egész békéltábor erejének és egységének tudata táplálta. A Sztálin téren vonuló százszázalékos tüntető seregek, amelyek a béke védelmében, az atomháború ellen felharsannak — egybeolvadnak a világ minden táján felvonuló májusi tüntetők békét, nemzeti függetlenséget, emberi jogokat és emberi életet követelő jelszavaival. Amikor Lenin városában, Leningrádban a hős város népe messzihangzón kiáltotta: „Szilárdítsuk meg a népek egységét a békeharcban! Követeljük az atom- és hidrogénfegyver betiltását!” — ugyanakkor a londoni Hyde-park is ettől visszhangzott május elsején: „Ne adjatok fegyvert a nácioknak! Vessünk véget az atomháború veszélyének!” Tokióban kétszáz ezer ember követelte a békeszerető népek összefogását az imperialista elnyomók és háborús uszítók ellen. Berlin utcáin félmillió ember vonult fel ilyen feliratok alatt: „Egységes, demokratikus Németországot akarunk! — Ki az atomfegyverekkel Nyugat-Németországból!” Május 1, a nemzetközi munkásszolidaritás harcoss ünnepe ma valamennyi békeszerető nép egységének békeharcos ünnepevé nőtt. Nemcsak itthon, Magyarországon mondhatjuk el, hogy népünk egysége és világosan látja a célt, amelyet követni akar. A földkerekség minden táján a népek szüntelenül növekvő tömegei előtt válik egyre világosabbá a cél: összefogni és egyesült erővel megvédeni a békét, az ember jogait, az emberi életet az atomháború imperialista kalandoraival szemben. A Budapest és Magyarország többi városában, falvában felvonuló tüntető májusi serege csak egyik része, egyik lelkes csapata volt annak a hatalmas seregnek, amely mind az öt világrész városainak utcáin felvonult ezen a napon, harcos békéltüntetésre. Rése annak a hatalmas seregnek, amelynek semmiféle sötét hatalom nem tud többé ellenállni: amely mindenütt győzelemre viszi májusnak a jövő fényében ragyogó, diadalmas zászlóit.

Földgömböt hoznak, aztán a Szovjetunió Kommunista Pártja és a nemzetközi munkásmozgalom vezetőinek képei tűnnek elő. Önkéntlenül is arra kell gondolni: vajon milyen lesz ez a mai nap Párizsban vagy Amerikában, hány ország van még, ahol az ünnepi menetet nem harsogó éljen, nem az önfeléd ünneplés hangulata jellemzi, hanem kardlap és rendőrtörő. Mégis, világszerte egyre többen ünnepelnek ezen a napon: a munkásság, a dolgozó nemzetközi összefogása az egész világon egyre erősebb és győzelme-sebb.

„Éljen a párt!” — hangzik fel újra és újra. Zúgó tapsvihár, és az egész téren végighullámzó „hurrikán” válaszol a jelszóra. Négyezer kiváló fiatal halad egy csoportban. Rakócziiskolások, egyetemisták, úttörők, spor-

ad úttörő-zenekar, peregnak a dobok, s mintha ezernyi madár akarna innen, a térről felrepülni, kendők lobognak, röpködnek. Kétezer leány jön, utánuk kétezer fiú, a lányok kezükben zászlókkal és kendőkkel, a fiúk májusfák erejével. Ezer színben pompázik a tér, a fiatalok a májusi rétek úde tarkaságát, frissességét hozták magukkal. Nehezen lehetne eldönteni, melyik csoport a megkapóbb, a kürtösök vagy a dobosok díszszázada-e, vagy az úttörő-vasutasok fejelemzett, pompás oszlopa. Százával engedik a magasba a színes léggömböket, a léggömbökön zászlók, szalagok lebbennek a friss szélben.

A munkás- és parasztiifjúság szövetségét jelképezi a következő csoport. Bányász egyenruhás fiúk, magassal emelt kalapcsoport hoznak, mögöttük ifjú traktorosok, ekevasat

Összehívták Varsóba az 1954. december 2-i moszkvai nyilatkozatot aláíró államok értekezletét

Az európai államok 1954. november 29-től december 2-ig Moszkvában az európai béke és biztonság biztosítása érdekében megtartott értekezlete határozatainak megfelelően, az utóbbi időben a Szovjetunió, a Lengyel Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Bolgár Népköztársaság és az Albán Népköztársaság kormányai megfelelő előzetes megbeszélést folytattak. E megbeszéléseken érintették, először az értekezleten résztvevő nyolc állam barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződése megkötésének kérdését, másodsorban a szerződésben résztvevő államok egyesített katonai parancsnokságának létesítését.

Tekintettel a párizsi egyezmények ratifikálására, az említett államok most megállapodtak abban, hogy a moszkvai értekezlet határozataiból folyó kérdések megvitatása céljából második értekezletet hívnak össze az év május 11-re Varsóba.

A varsói értekezleten részt fog venni a Kínai Népköztársaság kormánya is, amely az értekezletre megfigyelőt küld.

Budapest dolgozóinak május elseji seregszemléje

Ünnepi díszbe öltözött a főváros május elsejére — ünnepi dísz öltözött az ember-koszorúval körülvett, hatalmas Sztálin tér is. Vörös és nemzetiszínű zászlók kezezték a teret. Szívet vidító látvány a színek pompája; a háttérben a Városliget zöld fáival s a szökőkút szivárványszíneiben játszó vízsugaraival. Sztálin szobrával szemben Marx, Engels, Lenin, Sztálin hatalmas méretű arcképei tekintenek le a térre.

9 óra — megfújják a harsonákat, a májusi diszlobogó lassan felkúszik az arbc magasára. A szobor alatti mellvéden megjelennek a párt és a kormány vezetői: Apró Antal, Ács Lajos, Dobi István, Gerő Ernő, Hegedűs András, Hidas István, Kovács István, Mekis József, Rákosi Mátyás, Szalai Béla, Bata István, Piros László, Matolcsi János, Vég Béla, valamint Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, Gáspár Sándor, a SZOT elnöke, Pongrácz Kálmán Budapest Főváros Tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke.

A szobor mellett kétoldalt felállított disztribúciónál foglal helyet a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának számos tagja, a politikai, a gazdasági, a kulturális élet igen sok vezető személyisége, tömegszervezeti vezetők, a tábornoki kar tagjai, Kossuth-díjas tudósok, írók, művészek, a termelés kiváló dolgozói. A disztribúciónkról tekintette meg a felvonulást a budapesti diplomáciai testület számos vezetője és tagja. Itt foglaltak helyet a május elseji ünnepségekre hazánkba érkezett külföldi szakszervezeti küldöttségek tagjai is.

Éljen a nemzetközi munkásosztály harci lobogója, a sarló-kalapácsos vörös zászló, mellette a nemzetiszínű lobogó. A két zászló után Marx, Engels, Lenin, Sztálin virágokkal övezett arcképei. Messzire hangzik az éljen, amikor a következő sor megérkezik a tribün elé: pártunk és kormányunk vezetőinek képei hozták az overállba öltözött munkások. A felvonulók viharzó éljennel köszöntik a pártot, éltetik annak Központi Vezetőségét, amely bátran és határozottan hárítja el az akadályokat a szocializmus építésének útjából. Már most, az első percekben látni,

érezni, hogy ez a májusi felvonulás érzésekben, harcosságban, pompában és vidámságban több, mint a régi: felszabadult népünk új életének második évtizedében ez az első májusi seregszemle. Az első percek óta a felvonulás több mint negy óráján át, nem szűnt és nem csökkent a viharos öröm és az ünneplő lelkesedés.

Fiatalok haladnak az élén, a régi harcoss májusi elsejék egyszerű hagyományainak örökösei. Hatalmas DISZ-jelvényt hoznak az élén, a DISZ II. kongresszusát köszöntik, amelyre minden fiatal munkával, jobb tanúlással, a DISZ-szervezetek erősítésével készül.

tolók. Hatalmas vörös zászlót visznek az olimpikonok, sűrű zászlóerdő élénk színei borítják el a hatalmas teret: overális munkásfiatalok jönnek fejelemzett, szorosán egymás mögött. A munkásság vörös zászlai borítják el ennek a menetnek az első sorait. A vörös színt a piros-fehér-zöld nemzeti lobogók váltják fel, majd a béke kék zászlói olvadnak bele a tündöklően fénylő ékékjébe. Messze hangzik az éljen, de máris új színpompá ragadtatja tapsra az ünnepség résztvevőit: óriási májusi körül, színes szalagok, zászlócskák sátra alatt táncolva közelednek a népi táncosok. S aztán újabb felemelő ünnepi látvány: jönnek az úttörők. A tetszés moraja fut végig a téren.

A menet élén egy sor apró iskolásleány. Valamennyien a Vajda Péter utcai Általános Iskola tanulói. Mind-egyikük jókorára virágcsokor. Őket érte ma az a megtisztelés, hogy úttörő pártosaik, s az egész magyar ifjúság nevében átnyújtják virágikat pártunk és kormányunk vezetőinek. A tribün előtt megfordulnak, függőszaladnak fölfele a lépésben, átadják a virágcsokrokat. Fergeteges erővel zúg most az éljen, mindenki a saját küldöttének tekint a pártunk és kormányunk vezetőit köszöntő két úttörőket, Micsoda vidám menet! Harsog

emelnék fejük fölé. Egymás mellett, együtt vonulnak, mint ahogy együtt, testvéri barátságban nő fel hazánkban a munkás- és a parasztiifjúság.

Újra felzúg a tér, zeng a hajrá — sportolónk szép felvonulása következik. „Sporttal a népek közötti barátságért!” — ezt a jelszót viszik az élén. Jönnek a testnevelési foiskolások, az olimpikonok, közöttük számos világ-, Európa- és országos bajnok, sportolónk, akik annyi hírt és dicsőséget szereztek már világszerte hazánkunk. Nagy taps köszönti a kiváló labdarúgókat, nagyszerű kardvívókat, tornászainkat, atlétáinkat, akik a Szabadság-szobor elő mását emelik magasba. Egymást követik a kiváló sportegyesületek: a Vasas, a Dózsa, a Vörös Lobogó, a Szikra, az MTSE, a Szpartakusz, a Bástya, a K1, nizi, a Traktor, a Honvéd, az Építő sportegyesülete, a Vörös Meteor, a Bányász, a Haladás, a Törekvés. Sportbemutatókat is beillik ez a menet. Tornaszereket hoznak, s menet közben különböző gyakorlatokat végeznek. Még teli a tér a sportolókkal, amikor előtűnik a Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség fejelemzett fiatalok csoportja. Edzett, tette-kész fiatalok: rádiósok, sportrepülőök, ejtőernyősök jönnek. Menetük azt példadzza, hogy ifjúságunk forrón szeretett hazáját bármikor kész meg-

védeni minden támadással szemben. Elvonultak a fiatalok, a sportolók. Nem lehet tükrözni azt a lelkesedést, amely menüket végigkísérte, de nem lehet leírni azt a pillanatot sem, amikor a térre özönlik hét oszlopban Budapest dolgozóinak menete, a zászlóerdők, májusfák, képek, feliratok több mint négy óra át hőmpölygő tengere. Még nem tudjuk, mit hoznak a most következő órák, de a felvonulás kezdete azt bizonyítja:

A legjobbak a kerületek élén

A III., XIV., XVIII., VIII., XI., XXI és az V. KERÜLET dolgozói jönnek az élén. Hatalmas, majd négy méter átmérőjű, vörös selyemből készült csillag — közelednek a III. kerület üzemei. „Négy felszabadulási serleget nyertünk” — ezt hirdeti az egyik tábla a menet élén. Jönnek is a serlegnyertesek, az ÓBUDAI HAJÓGYÁR, az ÚJLAKI TÉGLAGYÁR, az ÓBUDAI SZESZGYÁR és a GÁZGYÁR dolgozói. Amikor a Sztálin-szobor elé érnek, a szeszgyáriak hatalmas léggömböket engednek a levegőbe. A léggömbök a Szovjetunió és a népi demokráciák zászlóit viszik magukkal. A szél a Városliget felé sodorja őket, s viszi messze, talán a határon is túlra a budapesti májusi felvonulás

szép ez a május, nagyszerű dolog ünnepelni és itt haladni, ebben a nagyszerű seregben, érezni azt az erőt és biztonságot, amely ebből a májusi felvonulásból árad. Még nincs egy hónapja, hogy hazánk felszabadulásának nagy ünnepén felvonult itt Budapest népe, s most újra jönnek a zászlók, újra harsognak jelszavaink, újra felhangzik az üdvözlés: partunk és kormányunk vezetőit köszöntik Budapest dolgozói.

testvéri üdvözlését. Dörgő taps köszönti az Óbudai Hajógyár munkásait, akik — amikor felhangzik a mikrofonban az öket üdvözlő köszöntés — a pártot, Rákosi elvtársat éltető jelszavakkal, harsogó hurruval válaszolnak. De a többi kerületből is itt jönnek az élén a serlegnyertes üzemek. A Dózsa György út baloldaláról fordul be a térre a XI. kerület oszlopa. A BUDAPESTI ERÖMÜ dolgozói jönnek az élén. Négy, sokszorososan kitüntetett munkás: Rapsák István kasszánüzemi lakatos, Szalai Dénes művezető, Bárány Mihály és Berkesi István főművezető — a vállukon díszes emelvényen üvegszekrényben hozzák az

(Folytatás a 2. oldalon.)

A Sztálin-szobor mellvédjén (balról jobbra): Ács Lajos, Szalai Béla, Bata István, Gerő Ernő, Dobi István, Rákosi Mátyás, Hegedűs András, Hidas István, Mekis József, Gáspár Sándor, Rónai Sándor, Apró Antal, Vég Béla, Piros László, Matolcsi János, Kovács István és Pongrácz Kálmán elvtársak.

Budapest dolgozóinak május elsejei seregszemléje

(Folytatás az 1. oldalról.)

erőmi dolgozóinak büszkeségét, a néhány nappal ezelőtt elnyert felszabadulási serleget. A tér másik oldalán zenekarok indulókat játszanak, de hangjuk belevész az óriási terület szájába, a mindenünnen felcsendülő énekszóba, az üzemi zenekarok egymásnak felelgető, májusi köszöntésébe. Az Ajtósi-Dűver sor felől a **KISPESTI TEXTILGYÁR** dolgozói fordulnak a térre, és énekelik a textilmunkások népszerű indulóját: „Szódd a selymet, elvtárs, selyemből lobogott...” Hozzák a zászlókat is, a lobogókat, s a zászlóerdőből előtűnnek a táblák, amelyek ar-

mat. S most már újabb célokért küzdenek: a Kistest egyike annak a húsz budapesti ipari vállalatnak, amely versenyre hívta az ország valamennyi üzemet az ideai terv sikerrel teljesítéséért.

A XXI. kerület élén az **RM ÜZEMEI** jönnek, s az első sorokban itt is csillog egy serleg: a csogyáriak nyertek. „Vörös Csepel mi vagyunk — a békéért harcolunk!” — messze hangzik a jelszó, a csepeliek menetéből. Amikor a kerületek dolgozóinak menete a Sztálin téren találkozik, s hatalmas folyamra egyesül, vidám üdvözlések harsannak minden is, onnan is.

Az **RM Öntőgyár** dolgozói legjobbjait arcképet is hozták a menetben, **Jónás Mihály** öntő 186, **Vellai**

netben. Itt vannak, de hogyan? Karikatúrák ábrázolják őket, leplezik le igazi arcukat. A gúny, a gyűlölet nyílt irányulnak feléjük. Az egyik karikatúrának az címe: „A régi szellemben”. Amerikai tőkés ábrázol, mögötte halvány kísértetként Hitler szelleme.

„Nem nyugosunk bele Nyugat-Németország felfegyverzésébe” — adják júrul a Beloiannisz-gyár dolgozói. S az áradó menetben, miközben a teret betöltő tömeg jelszavakkal, meg-meg-ujuló hurrával, énekszóval köszönti a nagy ünnepet, a tér közepén rögtönzött szavalkórus alakul: „Az népek összefognak, békeharban győzni fognak!”

Amikor a **NÉPMŰVELESI MI-**

NISZTERIUM dolgozói a tribün elé érnek, román zene csendül fel, s egy román nemzeti ünnepi kultúrcsoport, a méhkeréki fiatalok román népi táncokat táncolnak. Közvetlen mögöttük német dal csendül fel — egy német nemzeti ünnepi kultúrcsoport üdvözi a párt és a kormány vezetőit. A tudomány dolgozói, a kísérleti és kutatóintézetek dolgozói azt a gondolatot fejezik ki, hogy a mi építőmunkánk a béke céljait szolgálja. A **HIRADÁSTECHNIKAI IPARI KUTATÓ INTÉZET** menetében feltűnik két tábla. Az egyik az a szöveg olvasható: „Az imperialista kutatás eredménye: rombolás, halál!” A másik tábla szövege: „A mi kutatásunk célja: fény, élet.”

sikereket nemcsak a felszabadulási serleget bizonyítják. A **XX. KERÜLETI PAPIRÁRUGYÁR** népviseletbe öltözött, nótaszóra menettelő léányok után az **ÓRÁGYÁR** dolgozói vonulnak. A menet közepén hatalmas órák hoznak, s a szomszédos felvonulók önkéntlenül is órájukra pillantanak. „Ellenőrizték!” — a nagy óra pontosan jár. Kitűnő munka ez, de ezenkívül az Órágyár 128,8 százalékos negyedévi tervteljesítéssel is büszkélkedhet. Harsogó elvieszés tör most: a **IV. KERÜLET** dolgozói értek a tribünhöz. A **CHINOIN** dolgozói haladnak az élen, a felszabadulási serleg büszke nyertesei. Vörös zászlók erdeje következik, s a zászlók alatt jönnek a kerület üzei: a **DUCLOS BANYÁGEPEGYÁR**, a **VACUUMTECHNIKAI GÉPGYÁR**, az **OXIGENGYÁR**. Amikor megszűrik feltűnik az **EGYESÜLT IZZO** gyönyörű transzparensé, felharsan a taps: égő izzólámpákból formálódik ki az üzem neve, s büszkén világít a szó: „ELÜZEM”. Az IZZO menetében ott vonul a gyár által patronált **NAGYKÖRÖSI SZABADSÁG TERMELŐSZÖVEGTEK** 17 tagú küldöttsége. Az első sorban **Danka Mihály** élenjáró tsz-tag halad. Budapest vendége ő most, sok-sok dolgozóparaszttársával együtt. Valamennyiük szívét-lelkét az az érzés hatja át: jó itt haladni, ebben a hatalmas erő sugárzó menetben, hatalmas érzés kezét fogva menetelni a nagyszerű munkásosztálynak.

megtiszteltetés, hogy ő vihette az üzem büszkeségét, a díszes felszabadulási serleget. A **II. KERÜLETI** üzemek sorát az élzem **KLEMENT GETTOWALD VILAMOSSÁGI GYÁR** nyitja meg. Amikor a dísztribün elé érnek, hatalmas hurrázásnak válszólónak a megafonból felhangzó üdvözlés.

Messziről megismerni: amott jönnek az **ORVOSTUDOMÁNYI EGYSÉGEK** tanárai és hallgatói. Harmozzen jönnek fehér köpenyben, s mind együkük mellén piros rózsát visel. **Dimitrov-Szokodi Dániel**, a III. Sebészeti Klinika tanáregéde kíséreléssel vonul fel. Büszkén viseli kitüntetését, a Népköztársasági Erdemrendet, a Bolgár Népköztársasági Erdemrendet, a Honvédő Háborúban kapott kitüntetését és a Partizán Erdemrendet. Másból is fel-feltűnik a menetben egy-egy fehérköpenyes csoport: orvosok, ápolónők, a kerületi kórházak, gyógyintézetek dolgozói. Az **ÉTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYSÉGEK** menetét a jogásztudományok vidám csoportja nyitja meg, utánuk a matematika, fizika, kémiai kar, majd a történettudományi kar tanárai és hallgatói haladnak.

Hosszú százmétereken csupa napernyőt látni — a Lágymányosi Dohánygyár asszonyai, leányai haladnak ott. Légömbre függesztett óriási telefonkészülék emelkedik a magasba, a Beloiannisz-gyáriak hozzák. Az asszonyok virágokból font, gyönyörű diadalpaput emelnek a magasba. A **GOLDBERGER GYÁR** menetében egyik szakszta dívatbemutatójának is beillenek. Óriási harangszoknyáról egy különféle színű és mintájú szelvények, a selyemzuhangot a lányok vállain ér véget, mindnyegük leány a reálhulló anyagból készült ruhát visel. Felhangzik valahol a Kossuth-rádió és a Petőfi-adó szünetjele: jönnek a **RÁDIO** munkatársai. Tíz-egy és szabad magyar rádió. A menet élén azok a dolgozók haladnak, akik 1945-ben elsőként kezdték ott munkájukat. A **GAMMA-GYÁR** dolgozói a májusfák erdejét, színes szalagok tömegét hozzák magukkal.

Tizenkét óra felé jár az idő. A szél megfordult, végigszáll a téren, el-elkappa a zászlók selymét, magassabbra röpti a légömböket, és hozza, sodorja az énekszót. Újból is újból felzúg a kiáltás: „Eljen a párt!” Jökdöví, vidám csoport halad a **XV. KERÜLET** dolgozóinak menete — szinte mind egy szálát itt van a Sztálin téren a **BÉKE TSZ** tagcsapata. Ez tovább árad az újjongó emberfolyam. Kilenc nagyalakú élzem-jelvény ezüsttel villan, azt jelkik, hogy kilenczese élizem a **JÉKOSPALOTAI BORKONFERENCIA**.

A **XII. KERÜLETIEK** mentét fehér sportruhába öltözött fiatalok nyitják meg. A kerület élén a **MÁGYAR OPTIKAI MŰVEK** munkásai jönnek. Három méter átmérőjű optikai lencsét emelnek a magasba. Ebben rajzolták bele a gyár jellegzetes gyártmányait, fényképezőgépet, órákat, mérőműszereket. A **MÁGYAR POSZTOGYÁR** hatalmas földgömböt hoz, s rajta megjelölték, milyen országokba szállítják termékeiket. Vidáman énekelve vonul a menet, csak úgy zeng a dal: „Gábor Áron réz-ágyúja fel van virágozva...” Nagy sikert aratnak a középiskolások, akik rengeteg zászlóval vonulnak fel. Különösen a **KANDÓ KÁLMÁN GÉPIPARI TECHNIKUM** felvezetett menetele tanulói kapnak sok tapsot. Amikor a hangos híradóban felhangzik a most közeledő üzem neve: „Üdvözlünk a MÁJUS I RUHAGYÁR dolgozóit!” — nemcsak az üzem dolgozói harsognak a hurrát, az egész tér újra meg újra visszhangozza az üdvözlést, hiszen olyan gyár menetel most valahol a tömegben, amely arról a napról, május 1. gyönyörű ünnepéről kapta a nevet.

hajószerelés dolgozói pedig 106 százaléka teljesítették áprilisi tervüket. A tér tülös oldalán a **MÁGYAR ALLAMI OPERAHÁZ** díszes táblája tűnik fel. Mögötte ott menetelnek a művészek, technikai dolgozók. A lelkesedés forrú elvieszésbe csap át, amikor hídépítőink, a nagy hidas-tárhósei érnek a tribünhöz. Kék zászló selymén fehér galambok — a

kedik a menet főle: a **FEMÁRU-ÉS SZÉNASZÁMGEPEGYÁR** munkásai-nyai hozzák ezt a virágostekert. A **XI. KERÜLETI KÖZÉRT** dolgozói valamennyien fehér köpenyben vonulnak fel, mellükön piros rózsával. Mennyi gyermek — a tavaszt még szebbé, az ünnepi menetet még vidámabbá teszi az ő jelenlétük. A **FERUNION VÁLLALAT** dolgozói kocsiira szerelt nagy májusfát tolnak, a kocsiin a májusfa „árnyékában” apró gyerekek ülnek, intgetnek, vékonyka hangon elvieszenek. Kis hangjukkal elnyeli a hatalmas törség és a felöntök zúgó hurrázása, megis biztos, hogy az ő elvieszésük is eljut oda, ahová küldték: a Sztálin-szobor mellvédjére.

Fél kettő felé jár az idő, amikor az elvonuló, zúgó, áradó menet utolsó csoportját a tribün elé érnek. A tér, ahol mintegy 450 000 ember tett hitet a népek összefogásának győzelmes eszméje, a párt iránti hűség, a béke megvédésének, a szocializmus építésének magasztos ügye mellett — elcsendesedett. De a Városliget felől ismét vidám nóták hangját hozza a szél. A főváros népe nagyszerű seregszemlével ünnepeli május elsejét, s delután parókában, ligetben, vidám majálisokon jökdövível tovább ünnepel.

Lelekes válassz a Központi Vezetőség márciusi határozatára

Ha felcsendül a mikrofonban egy-egy májusi jelszó, az egész tér felé. De még harsányabb a felelet, a hurra, valahányszor nagy pártunkat, pártunk Központi Vezetőségét üdvözlünk a felvonuló szervezetek. Szinte végeláthatatlan sorokban vonulnak az **EMAG-GYÁR** dolgozói, vörös és nemzeti színű zászlók lobognak mellettük felett. „Mindenkinek harcolunk a Központi Vezetőség határozatainak végrehajtásáért!” — feliratos szíles selyemszalagokat visznek a magasba a légömbök és sokszor torokból harsog egyszerre: „Eljen a párt!” Ha nagyobb a lelkesedés, ha forróbban zeng a pártot üdvözölő kiáltás, ha lelkesebben üdvözölnek a zászlók a tribün előtt, ez a mostani május elsején is jelenti: Budapest népe egységesen és határozottan sorakozik a párt mögé, kész a Központi Vezetőség márciusi határozatának szellemében folytatni a szocializmus építő munkát.

Vidám zene- és énekszóval jönnek a

vezette a munkásosztály harcát győzelemre — ezt a pártot ünneplik most. De még harsányabb a felelet, a hurra, valahányszor nagy pártunkat, pártunk Központi Vezetőségét üdvözlünk a felvonuló szervezetek. Szinte végeláthatatlan sorokban vonulnak az **EMAG-GYÁR** dolgozói, vörös és nemzeti színű zászlók lobognak mellettük felett. „Mindenkinek harcolunk a Központi Vezetőség határozatainak végrehajtásáért!” — feliratos szíles selyemszalagokat visznek a magasba a légömbök és sokszor torokból harsog egyszerre: „Eljen a párt!” Ha nagyobb a lelkesedés, ha forróbban zeng a pártot üdvözölő kiáltás, ha lelkesebben üdvözölnek a zászlók a tribün előtt, ez a mostani május elsején is jelenti: Budapest népe egységesen és határozottan sorakozik a párt mögé, kész a Központi Vezetőség márciusi határozatának szellemében folytatni a szocializmus építő munkát.

Vidám zene- és énekszóval jönnek a

GÁBOR ÁRON VASÖNTÖDE ÉS GÉPGYÁR dolgozói.

Színes ez a menet, zászlótergér, májusfák sok színű szalagjai, feliratok, képek díszítik, de itt valami új dolog is feltűnik: igen sok katonaműtálat látni a munkások között. A **GÁBOR ÁRON TŰZTÉRKÉPZŐ-ÁKADEÉMIA** növendékei együtt vonulnak az üzem munkásai-nyal. Nemcsak a közpő név fűzi össze őket. Az együttes felvonulás azt is jelképezi, hogy amit a nép közből munkáival, együtt alkot, együtt meg is védelmezi. Ilyen feliratos táblát hoznak a menetben: „Válaszunk a Központi Vezetőség határozatára: első negyedévi tervünk 103,3 százaléka teljesítettük.” A tribün előtt most itemes jelszó hangzik fel:

érkezők eljeneznek, hurráznak, még egy pillanattig ott akarnak időzni, hogy szívből köszönthessék pártunk és kormányunk vezetőit a nagyszerű, feledhetetlen májusi ünnepben.

Mennyi szép tábla — alig győzzük olvasni! Egyik üzem jön a másik után, s lehetetlen nem arra gondolni, milyen gazdag ez a város, milyen sok gyár, intézmény, iskola, egyetem gazdagítja. Gyárvárosok mellett — kicsi üzemek, ktsz-ek. Miniszteriumok menete mellett színházak művészei, amott Kossuth-díjasok, írók. Hosszú sorokban jönnek **ANGYALFÖLD** iskoláinak fiai, leányai, ábécés könyvet tartva a magasba, mellettük haladnak tanítóik. Egy-egy kerületi pártszervezet zászlói alá háziaszovnyok, kisparosok gyűltek. Itt van, ezen a téren Budapest gazdagsága, szépsége, öröme. S ha gazdag hazánk fővárosa, azért gazdag, mert lakói, a felszabadult dolgozók élete szép és gazdag. Órákon át sodródik, hullámzik a tömeg, s aki végignézi, nem képes megkülönböztetni az öltözközük alapján, kik a Kossuth-díjas művészek, s hol menetelnek a munkások: egyformán jólöltözöttek. „Apróságok” is jelzik, hogy evről évre többet tarhatunk egy ilyen felvonuláson is ország-világ elé: még egy felvonuláson sem látnak annyi fényképezőgépet, mint most. A menet sorait is megbontva, száz és száz alkalmi fotóriporter áll meg egy pillanatra a tribün előtt, hogy megörökítse a nagyszerű élményt, a feledhetetlen emléket: a Sztálin-szobor mellvédjére a májusi felvonulást üdvözölő elvtársakat.

„Pártunk szilárd egysége — népünk legfőbb ereje!”

Az élizem **DUGATTYÚGYÁR-GYÁR** dolgozói köszöntik így pártunk vezetőit. Az a pártot köszönti Budapest dolgozói, amely egységesebb és erősebb, mint valaha, s egységben, határozottan vezet a népet a szocializmus további építésének útján. Mintha a történelem elvenedne meg, hatalmas méretű kő-szarak sorakoznak egymás után, amott, az emberfolyam fölött. A munkásosztály évtizedes harcának egy-egy jelenetét ábrázolják. A régi májusok dicsőségei harsogtatnak eszünkbe, amikor a képeket nézzük. Az 1905-ös, majd az 1912-es májusi tüntetésekre brutális terrorral, sortűzzel, a munkások üldözésével felelt az uralkodó osztály. Felidézük a képek az 1917-es május elsejét, amelyet már az orosz proletariátus győzelmének küszöbén ünnepelt a világ proletariátusa. És 1919. május elsején már a magyar munkáshatalom védelmére, a Tanácsköztársaság katonáiként fegyveresen sorakoznak Budapest munkásai. Egy kép a Horthy-terror véres korszakára emlékeztet, s végül itt hozzák az ideai május 1. örömeit, szépségét kifejező hatalmas képet. A párt

Ezernyi színes, szép öltettel...

Mennyi ötlet teszi színessé, virágossá ezt a felvonulást! A munka szépségét, az élet örömeit fejezik ki. A munkában elért

„Ha a népek összefognak — békeharban győzni fognak!”

Mennyi jel jelképe, jelszó hirdeti: a főváros dolgozói ezen a napon a világ dolgozóinak nagyszerű összefogását ünneplik! Az órákon át hémplőgömböket hoznak, az ideai felvonulók a távoli országok zászlószíneit, amott egy óriási gyűrűgömb — a **VÖRÖS SZIKRÁRUGYÁR** dolgozói hozzák — szalag fut körül rajta, s a szalagon oroszul, németül, franciául, angolul, spanyolul és lengyelül a drága szó: „Béke”. Csaknem minden üzem, vállalat felvonulói élen fiatalok haladnak: lelkesek és vidámok. Kört formálva, népi tánc, népi zene ütemére haladnak el a tribün előtt. Vidámságot sugároz minden ilyen kép, de ennél többet is: egy-egy népi táncos csoport a különböző nemzetek népi viseletében halad a virágos májusfák alatt. A **BELOIANNISZ HIRADÁSTECHNIKAI GYÁR** és a **SZELŐZŐMŰVEK** dolgozói is elvieszték a baráti országok lobogóit. „Szabad május elsejét az összes elnyomott népeknek!” — követeli a **LÁGYMÁNYOSI DOHÁNYGYÁR** munkásainak egyik transzparensé.

Talán schabem volt meg egyetlen felvonuláson sem annyi fiatal és annyi gyermek, mint ezen a napu-garas májusi seregszemlén. Jönnek a tanulóifjak, de „jönnek” apjuk vállain, májusfákat, zászlócskákat lobogtatva, vékony gyermekhangjukon cizneve a legkisebbek is. A népek összefogása új és dicsőséges tartalommal gazdagodott: a békéért, az emberi boldogságért ma már százmilliók harcolnak. „Mi, anyák, akik az életet

ról tanúskodnak, hogy a hirneves üzem dolgozói nemcsak vidám dalokkal, hanem nagyszerű termelési sikerrel is ünneplik május elsejét. A szövötte 104,5, a fonoda pedig 103 százalékos tervteljesítéssel ad szá-

Isván gépforgatózó 208 százalékot ért el május 1. listélésére. Az **RM Acél-mű** dolgozói — mint ezt egyik táblájuk felirata hirdette — 1300 tonna acélt adtak tervén felül az országnak.

Együtt a világ népeivel

Az **RM Fémű** hatalmas, forzó transzparensé a munkásosztály nagy nemzetközi ünnepét köszönti: „Eljen a nemzetközi munkásosztály harcosseregszemléje, május 1!”

Itt is, ott is feltűnik a menetben a hatalmas vörös egyes szám. A szám alatt forog a felirat: „Május, május, május...” Májusi ünnepeljük, a természet megújulásának hónapját. — Hatvanhat évvel ezelőtt a nemzetközi munkásság küldöttei ezt a hónapot, e hónap első napját választották a munkásság ünnepül. Ugy döntöttek — mint Sztálin elvtárs megemlékezett róla —, hogy „...éppen a mai napon, május elsején, amikor a természet felébredt téli álmából, erdők, hegyek kiszáradnak, mezők és rétek virágra borulnak, a nap melegében kezd tüzni, a tavagyi átjárja a meztelen földet, a természet pedig újat teremt, a munkások hozzák az emberiségnek a tavaszi és szabadtáji meg a kapitalizmus bilincseitől.” Hatvanhat évvel ezelőtt a határozat jegyében a világ munkásosztályai. A mi szabad népünk öröme, felszabadult munkásosztályunk öröme szétárad a hatalmas téren. A jelszavak a nemzetközi munkásosztályi harcának győzelmeit üdvözlők, azét a munkásosztályt, amelynek mi is része vagyunk:

„Eljen a 900 milliók békeharca!” — **KÖHO-ÉS GÉPIPARI MINISZTERIUM** dolgozóinak menetében a Szovjetunió és a népi demokratikus országok zászlait, a testvérpártok, a nemzetközi munkásmozgalom vezetőinek képeit hozzák. A **GANZ VAGON** fiataljai, akik a VIII. kerület élén haladnak, Marx, Engels, Lenin, Sztálin, a halhatatlan tanítók arcképeit emelik a magasba.

S köszöntik a felvonulókat a békeharca nagy vezetőjét, népünk felszabadítóját, a népek reményességét, a Szovjetuniót. Valahányszor felhangzik a megafonban a Szovjetuniót köszöntő jelszó, ezerszeresen visszhangozza azt Budapest népe. Virágokkal övezve hozzák a Szovjetunió Kommunista Pártja és a szovjet kormány vezetőinek arcképeit. A **FŐVÁROSI VILAMOSSÁGI FÜZESY ÁRPÁD-FÖMŰHELY** dolgozói felirattal így üdvözlők a népek testvérei összefogásának vezetőjét: „Forró üdvözlét a kommunizmus diadalmasan építő szovjet népnek.” A **ZUGLÓI GÉPGYÁR** menetének első táblája a szovjet népet köszönti: „Forró üdvözlét a kommunizmus diadalmasan építő szovjet népnek, és dicső élesapatának, a Szovjetunió Kommunista Pártjának.”

„Ha a népek összefognak — békeharban győzni fognak!”

Mennyi jel jelképe, jelszó hirdeti: a főváros dolgozói ezen a napon a világ dolgozóinak nagyszerű összefogását ünneplik! Az órákon át hémplőgömböket hoznak, az ideai felvonulók a távoli országok zászlószíneit, amott egy óriási gyűrűgömb — a **VÖRÖS SZIKRÁRUGYÁR** dolgozói hozzák — szalag fut körül rajta, s a szalagon oroszul, németül, franciául, angolul, spanyolul és lengyelül a drága szó: „Béke”. Csaknem minden üzem, vállalat felvonulói élen fiatalok haladnak: lelkesek és vidámok. Kört formálva, népi tánc, népi zene ütemére haladnak el a tribün előtt. Vidámságot sugároz minden ilyen kép, de ennél többet is: egy-egy népi táncos csoport a különböző nemzetek népi viseletében halad a virágos májusfák alatt. A **BELOIANNISZ HIRADÁSTECHNIKAI GYÁR** és a **SZELŐZŐMŰVEK** dolgozói is elvieszték a baráti országok lobogóit. „Szabad május elsejét az összes elnyomott népeknek!” — követeli a **LÁGYMÁNYOSI DOHÁNYGYÁR** munkásainak egyik transzparensé.

Talán schabem volt meg egyetlen felvonuláson sem annyi fiatal és annyi gyermek, mint ezen a napu-garas májusi seregszemlén. Jönnek a tanulóifjak, de „jönnek” apjuk vállain, májusfákat, zászlócskákat lobogtatva, vékony gyermekhangjukon cizneve a legkisebbek is. A népek összefogása új és dicsőséges tartalommal gazdagodott: a békéért, az emberi boldogságért ma már százmilliók harcolnak. „Mi, anyák, akik az életet

